

A Pécsi Ítéltábla a Zoltán és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Zoltán Gábor ügyvéd fél címe) által képviselt **I.rendű felperes neve** I. rendű és **I.rendű felperes nevené** II. rendű (mindketten ... szám alatti lakosok) felperesnek - a dr. Nagy Gábor László Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Gábor László ügyvéd fél címe) ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 2015. július 2. napján kelt, 5.P.21.167/2014/13. számú ítélete ellen a felperesek által 14. sorszámmal benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A feljegyzett fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy **00000000** szerződésszám alatt szabad felhasználású, deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek a felperesek, mint adósok és zálogkötelezettek az alperessel, mint hitelezővel és zálogjogosulttal. A kölcsönszerződést 2007. április 27. napján 800/2007. számú közjegyzői okiratba foglalták.

A szerződés szerint 27.253,53 CHF-nek megfelelő forint összeget vállalt folyósítani az alperes a kölcsön folyósításának napján érvényes, a mindenkor hatályos üzletszabályzat szerint képzett és közzétett folyósítási árfolyam alkalmazásával.

A kölcsön kamatlábát kamatperiódusonként változó kamatlábban határozták meg, melynek mértéke a szerződés aláírásakor évi 4,5 % volt.

A kezelési költség az ügyleti év első napján fennálló és esedékessé nem vált tőketartozás 2,2 %-a volt.

A kölcsön havi törlesztőrészletének összege 202,47 svájci franknak megfelelő forint összeg volt az első kamatperiódusra vonatkozóan.

Az első törlesztés időpontját 2007. július 15. napjában határozták meg azzal, hogy a törlesztés havonta esedékes. A kölcsön lejárt a kezdő napot követő 300. hónap 15. napja, azaz 2032. június 15-e.

A kölcsön teljes hiteldíj mutatója 7,522 % volt.

A kölcsön összegének átszámítása forintra a hitelező által a folyósítás napjára meghirdetett kölcsönfolyósítás napján érvényes, a mindenkor hatályos üzletszabályzat szerint képzett és közzétett folyósítási árfolyam alkalmazásával történt a szerződés szerint.

Megállapodtak abban is, hogy a hitelező az adóst a folyósítás alapjául szolgáló devizaösszegekről írásban értesíti, amely értesítő levél tartalmazza a fennálló tőketartozás összegét devizában és forintban, az ügyleti kamat mértékét, a kezelési költség mértékét, a kölcsön törlesztésének ütemezését, a havi törlesztőrészlet összegét, a kölcsön devizanemében a havi törlesztőrészleteknek az árfolyamkockázatból származó hátrányos következmények elkerülése érdekében javasolt, a szerződés 5.1. pontjába foglalt óvadéki befizetéssel növelt összegét forintban. Megegyezték abban, hogy az értesítő levél a szerződés elválaszthatatlan részét képezi, azzal együtt értelmezendő. Az adósok pedig vállalták, hogy a fizetési kötelezettséget az értesítő levél tartalma szerint teljesítik.

Rögzítették, hogy a kölcsön tőkeösszegét és kamatát az adósok a hitelező által egyoldalúan meghatározott havi egyenlő összegű, ún. annuitásos törlesztőrészletekben kötelesek megfizetni. A hitelező az adósokat az első kamatperiódusra meghatározott törlesztőrészlet végleges összegéről az első törlesztőrészlet esedékességét legalább tíz nappal megelőzően köteles írásban értesíteni. Rögzítették, hogy az egyes törlesztőrészletek forintellenértékét a hitelező az általa, a mindenkor hatályos üzletszabályzata szerint képzett és hivatalosan közzétett törlesztési árfolyam alapján állapítja meg.

Megállapodtak abban, hogy a hitelező jogosult az egyes kamatperiódusok új havi törlesztőrészletét meghatározni és arról, valamint a megváltozott egyéb feltételekről az adóst az értesítő levél útján tájékoztatni.

A szerződés rendelkezett továbbá a késedelmi kamat esedékességéről, annak összegéről, az előtörlesztés és végtörlesztés lehetőségéről is.

Az alperes hitelező részére a kölcsönszerződés lehetőséget adott arra, hogy egyoldalúan emelje vagy csökkentse a kamat és egyéb díjtételek mértékét, valamint új díj- és költség típusokat vezessen be, amennyiben az ügylet finanszírozásához szükséges költségei változnak, így az irányadó pénzügyi kamatok szintje, a KSH által meghatározott inflációs ráta, az egyéb pénzügyi forrásszerzési lehetőségek, operációs költségek és a jogszabályok változása esetén.

A kölcsönszerződés azt a tájékoztatást is tartalmazta, hogy amennyiben az árfolyamok kedvezőtlenül változnak, amely veszélyezteti az adósok kölcsöntörlesztési képességét, a fennálló kölcsöntartozást a bank forintba átválthatja.

A kölcsönszerződés megkötésekor, 2007. április 6. napján a felperesek aláírták a lakossági ügyfelek devizakölcsön felvételéhez szükséges kockázatfeltáró nyilatkozatot, amely tartalmazta a devizakölcsön fogalmát, a devizahitelezés költségeit és kockázatát, a vételi és eladási árfolyam különbségének magyarázatát, a törlesztőrészletek mértékének változásáról a tájékoztatást és a teljes hiteldíjmutatóról szóló tájékoztatást. Tartalmazta azt is, hogy a devizakölcsönök kamatlába az aláíráskor alacsonyabb volt, mint a forintkölcsönöké, ezért a devizakölcsönök aktuális törlesztőrészlete is alacsonyabb. Felhívta azonban a figyelmet arra, hogy a devizában nyilvántartott kölcsönök rendelkeznek néhány olyan jellemzővel, amely további költségeket és kockázatot jelenthetnek az ügyfeleknek. Felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy devizában nyújtott és nyilvántartott, forintban folyósított és törlesztett kölcsönöknél a havi törlesztőrészletek a forintkölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhatnak. A törlesztőrészletek ingadozása a kamat és az árfolyamváltozás irányának függvényében nem csak kedvezően, de kedvezőtlenül is érintheti az ügyfeleket. Amennyiben a forint árfolyama gyengül a svájci frankkal szemben, akkor a törlesztőrészlet növekszik, sőt a devizakölcsönök kamatait a devizakamatok ingadozása is befolyásolhatja. Azt is tartalmazta, hogy az alperes a deviza alapú hiteltermékeinél fél éves kamatrögzítést alkalmaz, ami azt jelenti, hogy hat hónapig a hitel kamatában nem változik. Felhívta

a figyelmet arra, hogy a THM mutató összege nem tükrözi a kölcsön kamatkockázatát és a devizaalapú kölcsönök árfolyamkockázatát.

Rögzítették a szerződő felek, hogy a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezi a lakossági üzletszabályzat, amely tartalmazza a folyósítási árfolyam és a törlesztési árfolyam fogalmát is. Ekként a folyósítási árfolyam a „R Zrt.” által az aktuális napra meghirdetett érvényes lakossági CHF deviza vételi árfolyam alapján, a társaság által alkalmazott, a hivatkozott árfolyamra vetített +/-1,5 %-os sávon belüli, az alperes internetes honlapján és az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségekben kifüggesztett árfolyam volt. A törlesztési árfolyam az adóst terhelő, valamennyi devizában nyilvántartott és elszámolt fizetési kötelezettség forintban történő megfizetésének esetére a megfizetés (jóváírás) napjára a társaság által az internetes honlapján és az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségekben kifüggesztett árfolyam volt.

A törlesztőrészt is meghatározta olyképpen, hogy az az annuitásos módszerrel számított tőke és kamat havi részleteinek az éves kezelési költség 1/12 részével növelt összege.

A kamatszámítás képletét is megadta: $\text{ügyleti kamat} = \text{tőke} \times \text{ügyleti kamatláb \% -ban} \times \text{napok} / 36.000$.

Az éves kezelési költség számítását is meghatározta akként, hogy az ügyleti év első napján fennálló, de nem esedékes tőke szorozva a kezelési költséggel százalékban, százzal elosztva.

Rögzítette, hogy a havi törlesztőrészlet összege a kamatperióduson belül állandó, a törlesztőrészletben a tőke és a kamat aránya változó.

Az üzletszabályzat azt is konkrétan tartalmazta, hogy az árfolyam változásából eredő kockázatot az ügyfél köteles viselni.

Mivel a felperesek az I. rendű felperes munkájának elvesztése miatt nem tudták a fizetési kötelezettségüket teljesíteni, ezért a felek 2011. március 4. napján a kölcsönszerződést módosították. A havi módosított törlesztést sem teljesítették azonban a felperesek, ezért az alperes 2014. június 26. napján dr. F M közjegyző által 11065/Ü/822/2014. számon közjegyzői okiratba foglaltan a kölcsönszerződést felmondta. Ekkor a felperesek tartozása 34.156,92 CHF volt.

A felperesek keresetükben azt kérték, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a 2007. április 27. napján 800/2007. szám alatt közjegyzői okiratba foglalt, 00000000 számú kölcsönszerződés semmis elsődlegesen azért, mert az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás nem történt meg, másodlagosan a szerződés megkötésekor hatályban volt Hpt.213.§-ának (1) bekezdés a) pontja alapján, mert nem tartalmazta a szerződés tárgyát, harmadlagosan az e) pont alapján, mert nem tartalmazta a törlesztőrészlet pontos összegét.

Ebben a körben kifogásolták, hogy a szerződés nem tartalmazta a folyósítási árfolyamot pontosan, továbbá a szerződés nem tartalmazta a törlesztőrészlet összegét, és annak mértékét a bank egyoldalúan, számukra ismeretlen módon határozhatta meg. A kockázatfeltáró nyilatkozat kapcsán állították, hogy az nem felelt meg a 2/2014. számú PJE határozatnak.

Kérték az érvénytelen szerződést a határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánítani olyképpen, hogy 2014. november 23-án a felperesek az alperes részére 2.148.404 forinttal tartoztak, a felperesek által teljesített 3.467.093 forint beszámításával, arra is tekintettel, hogy a folyósított összeg 4.000.000 forint volt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Állította, hogy a felperesek az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatást megkapták, de a deviza alapon nyilvántartott hitelek esetében az árfolyamváltozás lehetséges mértéke nem csak az adósok, hanem a hitelező előtt sem volt ismert. Emellett a devizaárfolyamnak nem csak a felső, hanem az alsó korlátját sem építette be a konstrukcióba.

Hivatkozott a Kúria 6/2013. PJE számú határozatára, amely szerint nem szükséges, hogy a kölcsönadott összeg és a törlesztések összege tételesen szerepeljen a szerződésben, az is elégséges, ha az kiszámítható módon van meghatározva. Az üzletszabályzat III.6/4. pontja eltérést nem engedő módon, pontos képlettel és magyarázattal alátámasztva tartalmazza a törlesztőrészek egyértelmű kiszámítási módját.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az alperes részére 15 napon belül 186.000 forint perköltséget, míg a feljegyzett illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 205.§-ának (3) bekezdése, 209.§-ának (1) bekezdése, 209/A.§-ának (2) bekezdése, 237.§-ának (1) és (2) bekezdése, 239/A.§-ának (1) bekezdése, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 78.§-ának (1), (3) és (4) bekezdése, a Hpt.203.§-ának (6) és (7) bekezdése, 213.§-ának (1) bekezdése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvényes.

A tájékoztatással összefüggésben kifejtette, hogy a Kúria 2/2014. PJE határozata szerint, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára nem volt világos az árfolyamkockázat, akkor tisztességtelen a szerződés. Az alperes által nyújtott tájékoztatás, amely a kockázatfeltáró nyilatkozatban szerepel, egyszerű és közérthető módon tartalmazta az árfolyamkockázatot, azt a felperesek sem értették félre. Kiemelte, hogy 2001-2008 között nem is lehetett előre látni az árfolyamváltozás mértékét, sem irányát. Leszögezte, hogy a tájékoztatásnak nem kellett kiterjedni az árfolyamváltozás mértékére és a fedezetre gyakorolt hatására sem.

A Hpt.213.§ (1) bekezdés *a*) pontja szerinti semmisségi okot sem találta megállapíthatónak, mivel a kölcsönvett összeg forint egyenértéke a közjegyzői okirat és az üzletszabályzat együttes tartalmából meghatározható volt.

Ugyanígy a törlesztőrészlet havi pontos összege az üzletszabályzat alapján kiszámítható volt. Azt külön rögzítette a törvényszék, hogy a felperesek tudomásul vették, hogy a törlesztőrészlet pontos összege hat havonta változhat, egy 25 évre felvett hitelnél ez véleménye szerint nem is volt kifogásolható. A felperesek tisztában voltak vele, hogy a havi törlesztőrészlet változó, és annak pontos összegét havonta értesítő levélben közlik, amely pontos számítási metodikát is tartalmazott. Kifejtette, hogy a Kúria 6/2013. PJE határozata szerint nem érvénytelen a kölcsönszerződés akkor, ha ugyan nem tartalmazza az egyes törlesztőrészeket, de az adott információk alapján az kiszámítható.

Utalt arra az elsőfokú bíróság több ízben, hogy a felperesek nem csatolták az aláírt kölcsönszerződést, csupán annak a közjegyzői okiratba foglalt tartalmát.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak a kereseti kérelmük szerinti megváltoztatását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérték.

Kifogásolták, hogy a bíróság nem hívta fel a felpereseket az eredeti kölcsönszerződés csatolására, ha azt valóban hiányolta.

Sérelmezték, hogy az ítélet az uniós joggal kapcsolatosan megállapítást nem tartalmaz, annak ellenére, hogy kereseti kérelmükben hivatkoztak a 93/13/EGK irányelvre, valamint a 2005/29/EK irányelvre.

Nehezményezték, hogy az elsőfokú határozat azt a látszatot kelti, mintha az alperes törekedett volna megegyezésre a felperesekkel, ezzel szemben éppen a felperesek voltak azok, akik egyezséget kívántak kötni az alperessel, azonban ez nem jött létre.

Továbbra is hangsúlyozták, hogy a kölcsönszerződés nem felelt meg a 2/2014. PJE határozatnak, mert: 1. nem állapítható meg abból, hogy az árfolyamkockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben a felperesek viselik, az sem, hogy az árfolyam a felperesekre nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, 2. nem tartalmazott a szerződéses kikötés arra vonatkozóan információt, hogy az árfolyamváltozás milyen hatást gyakorol a felperesek forintban kifejezett tartozására, hogy az akár felső határ nélkül is emelkedhet, 3. továbbá nem volt megállapítható a szerződésből, hogy az árfolyamváltozás kockázata a kölcsön fedezetére milyen hatást gyakorol, ekképp a Hpt.78.§-án alapuló hitelképesség vizsgálatát elmulasztotta az alperes.

Állították, hogy az alperes a pénzpiac szereplője, ezért fel kell hívnia a fogyasztók figyelmét mindazokra a körülményekre, amelyek a döntésben befolyásolhatják. Ésszerű és körültekintő volt a felperesek részéről az a magatartás, hogy a kölcsön felvétele érdekében az államilag ellenőrzött pénzpiaci szereplő bankhoz fordult kérelemmel, és az fel sem merült bennük, hogy a kölcsön háromszorosát kell visszafizetniük.

Továbbra is sérelmezték, hogy az üzletszabályzat tartalmazza csupán a folyósítási árfolyam meghatározásának a módját, a kölcsönszerződés kizárólag 27.253,53 svájci franknak megfelelő forint összeget tüntetett fel. Álláspontjuk szerint a Hpt.213.§-ának (1) bekezdés a) pontja nem valósult meg, azaz a szerződés tárgyát a szerződés maga nem tartalmazza.

Hangsúlyozták emellett, hogy a Hpt.213.§ (1) bekezdés e) pontjában írt feltétel sem áll fenn, azaz a törlesztőrészlet konkrét összegét a szerződés nem tüntette fel. Az üzletszabályban ugyan kamatszámítási képlet található, azonban keresetükben nem az üzletszabályzatot támadták, hanem a szerződés 5. pontjában foglaltakat. Az értesítő levél pedig nem része a szerződésnek, következésképpen a visszafizetési kötelezettség mértékét a felperesek a szerződéskötéskor nem ismerték.

Kiemelték, hogy a Ptk.205.§-ának (1) bekezdése értelmében a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre a szerződés. A kölcsön összegét az adósok nem ismerték, hiszen azt a bank a folyósításkor határozta csak meg, ugyanígy a törlesztőrészletek összegét sem ismerték, hiszen azt a szerződéstől eltérő okiratban szereplő matematikai képlet határozta csupán meg. Megítélésük szerint a képlethez magasabb szintű matematikai ismeretek szükségesek, az nem volt egyszerűen megérthető.

A Pf.8. sorszámon érkezett beadványukban hangsúlyozták azt is, hogy a 2/2010. PK vélemény értelmében a semmisség hivatalból történő észlelése a másodfokú eljárásban kötelezettsége a bíróságnak, ha az elsőfokú eljárás adataiból a semmisségi ok fennállása egyértelműen megállapítható. Csatolták továbbá a Kúria Pfv.I.21.156/2015/5. számú határozatát.

Az alperestől fellebbezési ellenkérelem a másodfokú bírósághoz nem érkezett, csupán a fellebbezési ellenkérelem kiegészítése, amely tartalma szerint az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Az alperes a kölcsönszerződést egy hitelkeret szerződésnek minősítette, ahol a hitelkeret meghatározása a szerződés rendelkezései alapján pontosan követhető, a folyósított összeg és átváltása is kiszámítható.

Hangsúlyozta, hogy a szerződéskötés és a folyósítás között is árfolyamváltozással számoltak a felek, de a folyósítási értesítőben az alperes konkretizálta a kölcsön összegét és az első hathavi kamatperiódusra vonatkozó törlesztőrészletet.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, helytálló jogi következtetésre jutott. Érdemi döntésével a másodfokú bíróság egyetértett, ezért azt helybenhagyta a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján.

Előjáróban leszögezi az ítéletábra, hogy nyilvánvalóan nem az eredeti kölcsönszerződés hiánya miatt utasította el a törvényszék a keresetet. Egyértelmű az elsőfokú ítélet indokolása alapján, hogy a törvényszék érdemében bírálta el a felperesek kereseti kérelmét a közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján, és azt érdemében találta alaptalannak.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a kölcsönszerződés deviza alapú mivoltára és ennek következményeire, az ebből eredő kockázatra vonatkozó feltételek egyértelműek és világosak: megjelölik a kockázat okát (a kötelezettség és a fedezeti forrás devizaneme közötti eltérést), és kitérnek arra, hogy a deviza alapú kölcsönök havi törlesztő részlete a forintkölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhat, és ez kedvezőtlenül érintheti az ügyfelet. A perbeli szerződés és az ahhoz kapcsolódó kockázatfeltáró nyilatkozat alapján nem lehet kétséges sem a kockázat korlátlanlansága, sem annak realitása; a vonatkozó szövegrészek nem tartalmazzak arra utaló elemet, mely szerint a törlesztőrészlet összegének emelkedése korlátos lenne, az árfolyamváltozásnak lenne felső határa, illetve az árfolyamváltozás lehetősége ne lenne valós. Téves az a felperesi hivatkozás is, hogy a tájékoztatás nem terjedt ki a fedezettel kapcsolatos kérdésre, mivel a kockázatfeltáró nyilatkozat külön erre vonatkozó kitételeket is tartalmaz.

Kiemeli az ítéletábra, hogy az érvénytelenség egyéb kérdéseire hasonlóan az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatást is a szerződéskötés időpontjára visszavetítve, nem pedig az azóta szerzett tapasztalati tudás alapján kell megítélni. Abból a tényből, hogy sajnálatos módon a kockázat a fogyasztó felperesek hátrányára a nem várt mértékben realizálódott, nem következik, hogy az alperes pénzintézet a szerződés megkötésekor az utóbb ténylegesen bekövetkezett árfolyamváltozás mértékét előreláthatta. Az írásban rögzített tájékoztatás a lehetőségeket felölelően a jövőbeli bizonytalan, előre nem látható körülményekhez igazodó volt.

Az alperesnek az árfolyamkockázatra vonatkozó konkrét és egyedi tájékoztatás megtörténte és tartalmára vonatkozó bizonyítási kötelezettsége a csatolt okiratokkal teljesült, az alperesnek egyéb bizonyítania nem kellett. Ahogy arról az elsőfokú bíróság a peres feleket a 7. sorszámú jegyzőkönyvbe foglaltan helytállóan tájékoztatta, a kockázatfeltáró és kockázatfeltárást is tartalmazó nyilatkozatokkal szemben a fogyasztó felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a tájékoztatás mégsem volt világos és érthető.

A felperesek 2005/29/EK irányelvre (implementálva a magyar jogrendszerbe a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvénnyel) történő hivatkozásának sem volt relevanciája, mivel ezen jogszabály tárgyi hatálya kifejezetten nem terjed ki a szerződések érvénytelenségére; ehelyett a polgári jogi igények érvényesíthetősége mellett, azokkal párhuzamosan kíván további jogvédelmet biztosítani (az önkéntes jogkövetés mellett elsősorban a fogyasztóvédelmi hatóság, pénzügyi szolgáltatás esetén az MNB fellépése útján) a fogyasztók számára.

A közösségi jog felhívását egyebekben is mellőzni lehetett, mivel a vonatkozó uniós szabályozást a magyar jogalkotás maradéktalanul implementálta és a bírói jogfejlesztés is befogadta, így az uniós jog primátusának sérelme nélkül elegendő volt az utóbbiakra hivatkozni.

Mivel az árfolyamkockázat telepítése annak egyértelműsége folytán nem volt tisztességtelen, a fogyasztó felperesek a 93/13. EKG irányelv 6. cikkének (1) bekezdésére és az azt implementáló jogszabályokra figyelemmel nem mentesülhetnek az árfolyamkockázat viselése alól.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a kölcsönszerződés érvénytelensége a felperes által hivatkozott további érvénytelenségi okok, a Hpt.213.§ (1) bekezdésének *a)* és *e)* pontjába ütközés miatt sem állapítható meg, így a keresetet egészében el kellett utasítani - ahogy azt az elsőfokú bíróság helyesen tette.

Valóban az üzletszabályzat tartalmazta csupán a folyósítási árfolyam meghatározásának a módját, a kölcsönszerződés kizárólag 27.253,53 svájci franknak megfelelő forint összeget tüntetett fel. Mivel azonban a kölcsönszerződés maga is kifejezetten úgy rendelkezett, hogy a 27.253,53 CHF forint ellenértékét a kölcsön folyósítása napján érvényes, a mindenkor üzletszabályzat szerint képzett és közzétett folyósítási árfolyam alkalmazásával kell számolni, így a kölcsön tényleges összege a két okirat együttes értelmezésével számítható ki. A Kúria 6/2013. PJE számú határozata akként foglalt állást, hogy nem szükséges, hogy a kölcsönadott összeg és a törlesztések összege tételesen szerepeljen a szerződésben, az is elégséges, ha az kiszámítható módon van meghatározva. Ez pedig a jelen esetben nem vitásan megtörtént.

Az üzletszabályzatban összegszerűen megjelenített, CHF-ben kifejezett törlesztőrészletet képlettel határozta meg az alperes. A képlet kapcsán arra kell utalni, hogy a fogyasztók számára kedvező és általában általuk is igényelt annuitásos, a futamidő alatt egyenlő részletekben törlesztendő kölcsön esetében a matematikai számítást egyszerűbb művelettel nem lehet elvégezni, az annuitásos törlesztés csak a felperesek által kifogásolt matematikai képlet alkalmazásával érhető el.

A kölcsönszerződésekre, mint jogi szövegekre általánosan, a matematikai vonatkozásokat nélkülöző részek tekintetében is igaz, hogy egyes rendelkezéseik megértése az összefüggések elmélyültebb tanulmányozását teszi szükségessé, vagy azért, mert a rendezni kívánt kérdéskör maga is összetett, vagy mert az eshetőségek sokrétűsége az absztrakció magasabb szintjét igényli, és a szakkifejezések használata sem kerülhető el. Ezekben az esetekben a szövegezés egyszerűbb módja a kifejezni kívánt jelentés kisebb vagy nagyobb részének elvesztését eredményezhetné, ilyen kompromisszum azonban a szövegalkotótól nem kívánható meg.

Amennyiben a fogyasztónak igénye van arra, hogy szerződés általános tájékozottság mellett nehezebben érthető rendelkezéseit is a kellő mélységben átlássa, például a törlesztőrészlet számításának módját ellenőrizze, és ehhez a tájékozottságának aktuális szintje nem elegendő, úgy az adott esetben neki kell akár a pénzintézettől, akár mástól segítséget, tájékoztatást kérnie. A perbeli esetben azonban nem merült fel olyan adat, hogy erre a felpereseknek igénye lett volna és tőlük a megfelelő tájékoztatást, segítséget megtagadták volna.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy amennyiben a Hpt.213.§-ának (1) bekezdés *a)* és *e)* pontjába foglalt okból, a törlesztőrészlet összege feltüntetésének elmulasztása miatt a szerződés semmis lenne, úgy jogkövetkezményként nem a szerződés hatályossá, hanem érvényessé nyilvánítását kellene alkalmazni a Ptk.237.§-ának (2) bekezdésének második fordulata szerint, mivel a szerződésben egyértelműen meghatározott és a szerződés lényeges tartalmát alkotó elemekből (kiszámítható kölcsönösszeg, kamat, futamidő) a törlesztőrészlet összege meghatározható, a hiány pótlásával az érvénytelenség oka megszüntethető.

Mindemellett utal arra az ítéletábra, hogy a per eldöntése szempontjából nem bírt jelentőséggel az a körülmény, hogy ki kívánt a másik féllel peren kívül megegyezni, és a megegyezés miért nem jött létre.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§-ának (2) bekezdésére figyelemmel helybenhagyta, miután a kölcsönszerződés érvénytelensége sem a felperes által hivatkozott, sem egyéb nyilvánvalóan fennálló okból nem volt megállapítható.

A felperesek pervesztesek lettek, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján ők lennének kötelesek a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget viselni. Mivel azonban személyes költségmentességben részesültek, ezért a feljegyzett 328.000 forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a szerint.

Az alperes a másodfokú eljárásban ellenkérelmet nem terjesztett elő, így perköltsége nem merült fel, arról rendelkezni nem kellett.

P é c s , 2016. június 9.

. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró